

Konference STROJÍRENSTVÍ OSTRAVA 2013

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji Moravskoslezského kraje

Miroslav Novák
hejtman Moravskoslezského kraje
23. dubna 2013

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Východiska podpory technického vzdělávání v kraji

- **Moravskoslezský kraj byl a bude průmyslovým krajem (potřeby zaměstnavatelů)**
- **téměř 200letá průmyslová tradice regionu**
- **ve struktuře ekonomiky kraje má průmysl klíčovou roli:**

průmysl a těžba	44 %
stavebnictví	3 %
zemědělství	1 %
ostatní činnosti	52 %

(Zdroj: Úřad práce ČR - krajská pobočka v Ostravě, únor 2013; struktura podle počtu zaměstnanců, firmy se stavem 26 a více osob)

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Strategické dokumenty ČR a MSK v oblasti školství

- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2011-2015**

- strategický dokument v oblasti školství s celostátní působností
- dokument deklaruje podporu odborného vzdělávání

A.4.3 Kritéria rozvoje regionálního školství:

- při změnách ve struktuře škol a struktuře jejich oborového portfolia podporovat obory s technickým zaměřením, v případě přírodovědných oborů pak ty, jejichž absolventi nemají problémy s uplatněním na trhu práce

A.5: Podpora zajištění kvality odborného vzdělávání a další spolupráce se zaměstnavateli

- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012-2016**

- jednoznačně deklarována podpora technického a přírodovědného vzdělávání a také podpora oborů s výučním listem a řemesel

cíl 2.2.4 Podpora odborného vzdělávání:

- opatření 2.2.4.2 Podpora technického a přírodovědného vzdělávání
- opatření 2.2.4.3 Podpora oborů středního vzdělání s výučním listem a řemesel

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

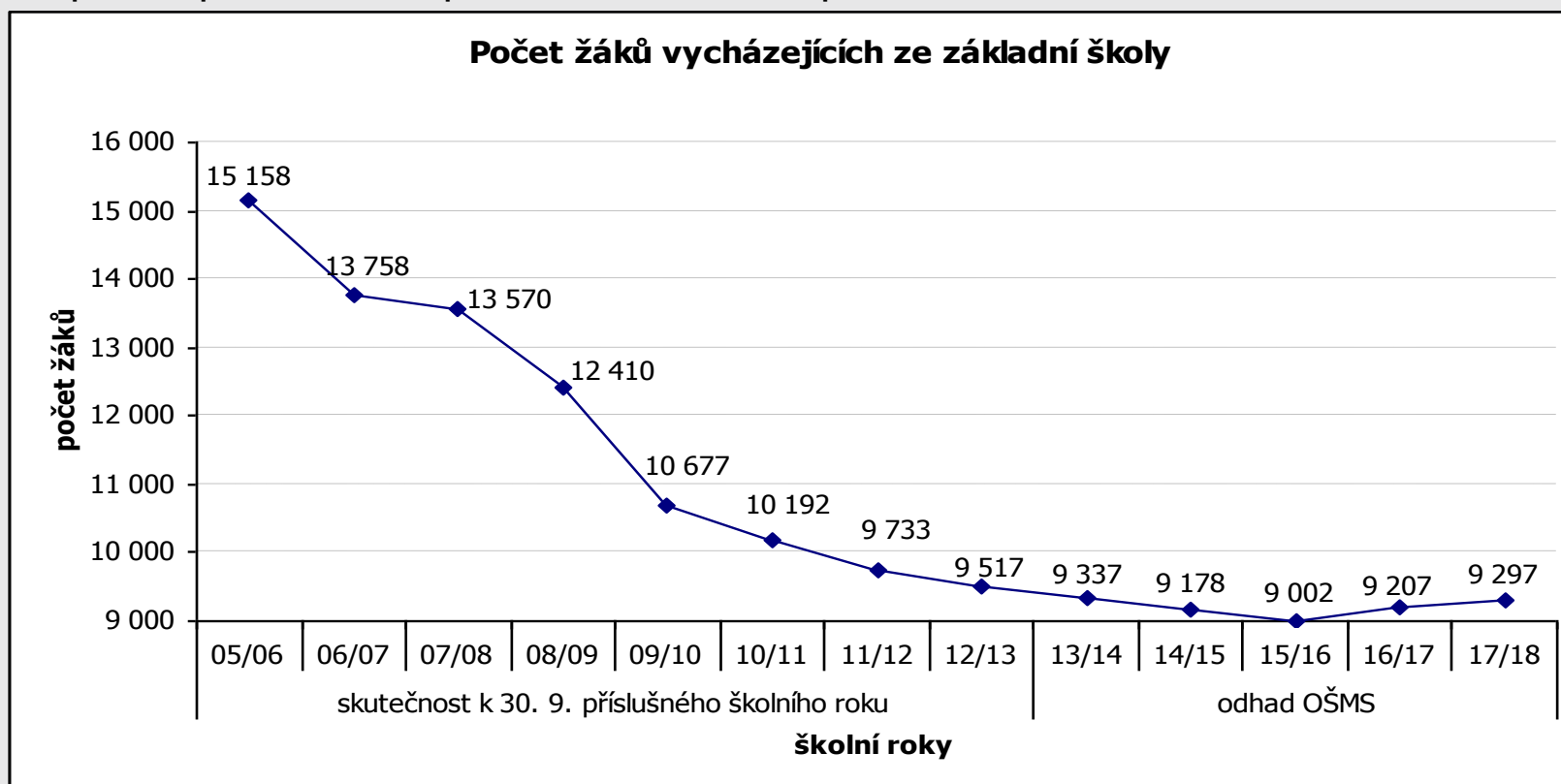
Střední školství v kraji – základní fakta

- střední školství ovlivňuje **dlouhodobý nepříznivý demografický vývoj** žáků na středních školách
- důsledkem demografického poklesu je **optimalizace sítě škol** – pokles počtu středních škol od roku 2009 ze 152 na současných 140 škol všech zřizovatelů
- v kraji působí 140 středních škol, z toho 98 středních škol zřizovaných Moravskoslezským krajem, tj. 70 % - významný vliv kraje v oblasti středního školství
- podíl maturitních a nematuritních oborů vzdělání:
 - poměr mezi **všeobecnými maturitními** obory, **odbornými maturitními** obory a **učebními** obory vzdělání ve školním roce 2011/2012 v MSK činil 24,5 % : 42,5 % : **33 %** (v ČR ve stejném období byl tento poměr 24,8 % : 43,3 % : **31,9 %**) – v MSK máme více žáků v učebních oborech než je průměr v ČR

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

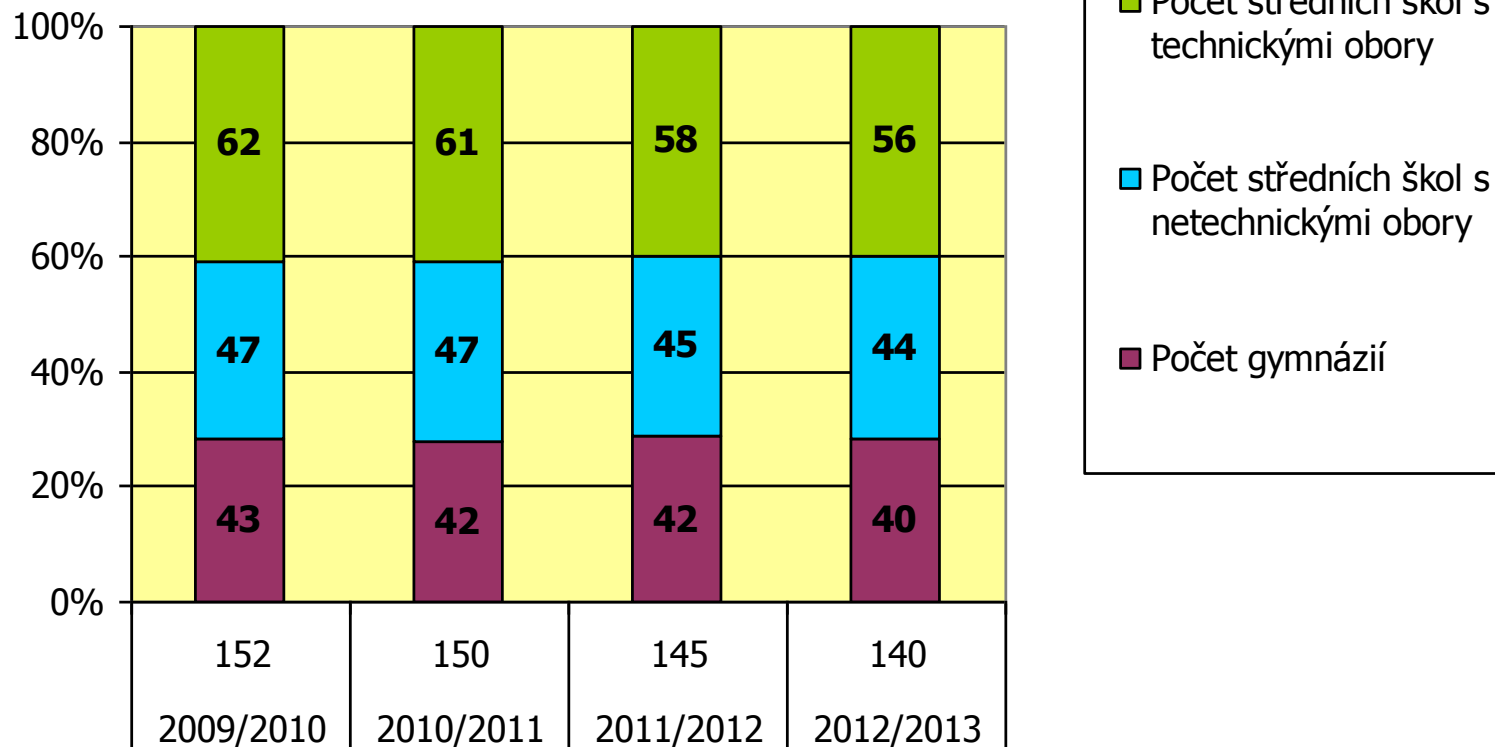
Vývoj počtu žáků posledních ročníků ZŠ

- v porovnání se šk. rokem 2005/2006 došlo v MSK k poklesu o 37 %
- pokles počtu žáků v posledních ročnících potvrzuje do šk. roku 2015/2016

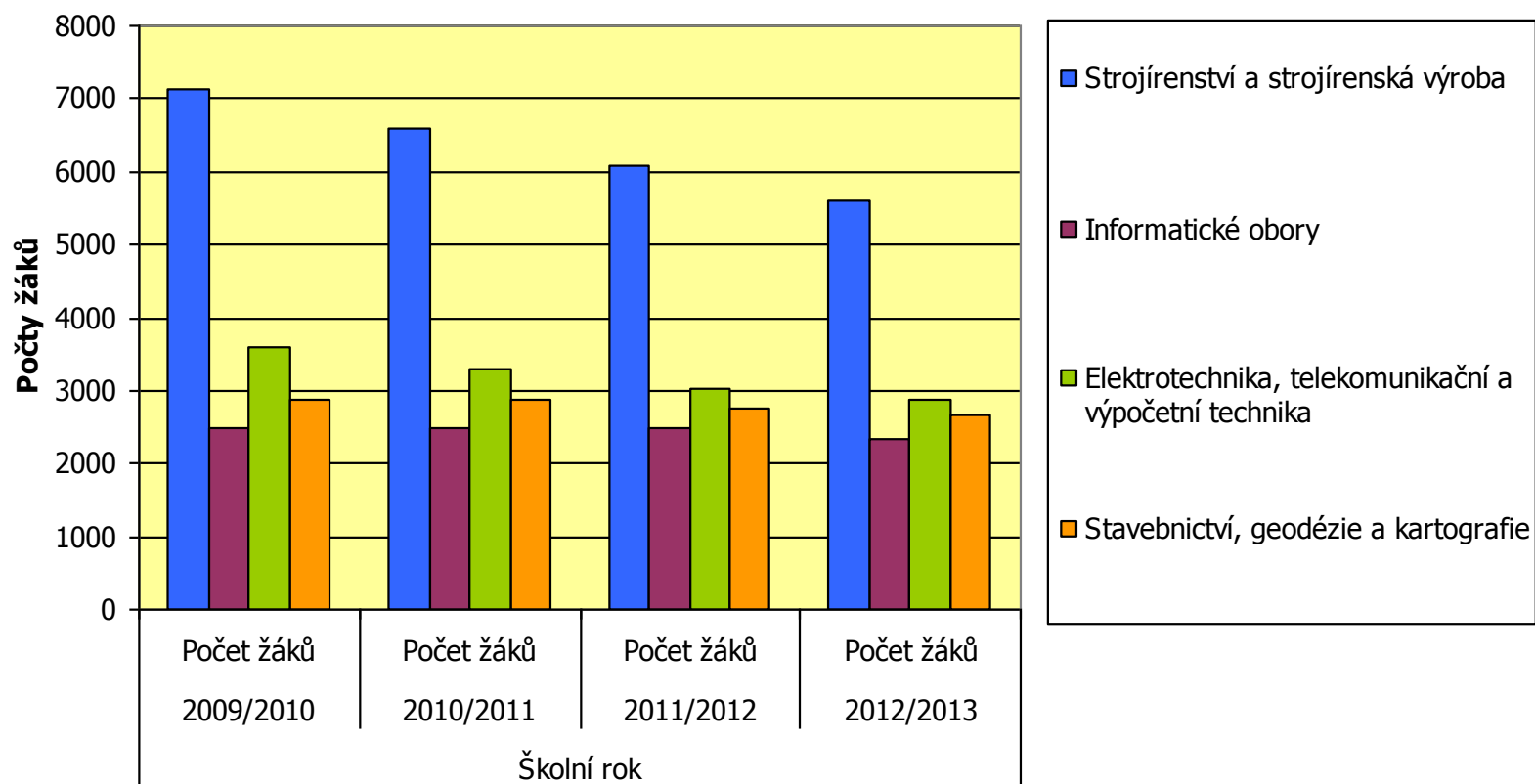
Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

**Vývoj počtu středních škol všech zřizovatelů
dle zaměření oborů
2009 - 2013**

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

**Vývoj počtu žáků ve vybraných skupinách oborů
2009 - 2013**

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

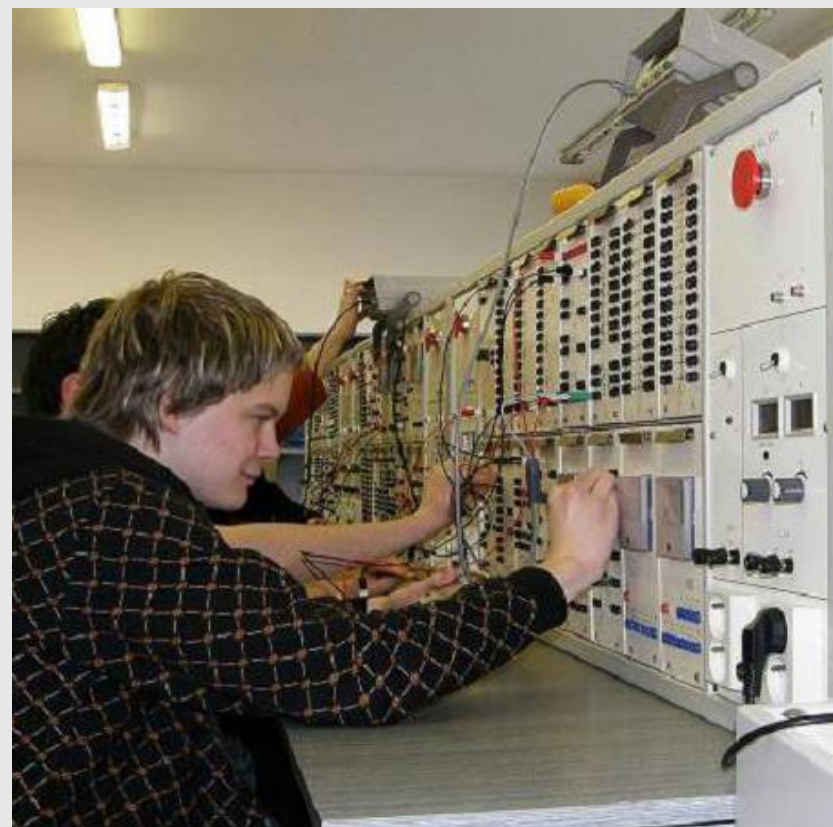
Jak MSK podporuje nezastupitelnou roli technického školství?

- ve strategických dokumentech deklarována **prioritní podpora technického školství** a potřeba jeho propojení s praxí
- při realizaci optimalizačních záměrů **nedochází k útlumu technických oborů**
- kraj zavedl **jednotné přijímací zkoušky** do všech maturitních oborů ve školách zřizovaných krajem (vliv na rodiče, žáky 9. roč. při rozhodování o volbě střední školy)
- dochází k **regulaci počtu otevíraných tříd** ve středních školách zřizovaných krajem v netechnických oborech (např. ekonomické obory, gymnázia)
- podpora **málopočetných tříd s obory požadovanými trhem práce** (např. strojní mechanik, nástrojař, truhlář, zedník, atd.) - realizována od r. 2009, celkem vynaloženo **20 mil. Kč** (na platy pedagogů ve víceoborových třídách)
- **realizace projektů** zaměřených na technické vzdělávání

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Další příklady podpory technického školství

- **od 1. 9. 2009 převedeny zřizovatelské kompetence** dvou středních škol s technickým zaměřením (Třinec a Ostrava-Hrabůvka) z Moravskoslezského kraje na společnosti VÍTKOVICE, a. s., a TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s. (podnikové školy) – ojedinělý počin v rámci celé ČR
- **materiální a mediální podpora výuky technických oborů** (např. iniciativa ForTech, realizovaná Agenturou pro regionální rozvoj, v letech 2006-2009 kraj vynaložil celkem 4,5 mil. Kč)

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Příklady podpory technického školství

- **spolupráce se zaměstnavateli** – stáže žáků a pedagogů ve firmách, spolupráce při tvorbě školních vzdělávacích programů, aktivní podíl zaměstnavatelů na realizaci maturitních zkoušek a závěrečných zkoušek
- **spolupráce s VŠB-TU Ostrava** – zejména spolupráce středních škol s technickým a přírodovědným zaměřením - projekty
- **spolupráce středních škol s Krajskou hospodářskou komorou, Svazy podnikatelů a Klastry** – především v rámci projektů

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Podpora technického školství (z finančních zdrojů EU): ROP NUTS II Moravskoslezsko

od roku 2007 doposud MSK připravil, předložil, realizoval a spolufinancoval ze svého rozpočtu celkem **14 investičních projektů** v oblasti školství o celkové výši podpory **352,9 mil. Kč**, například: oborová centra v oblasti strojírenství, stavebnictví, elektrotechnická centra, přírodovědné laboratoře

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Podpora technického školství (z finančních zdrojů EU):

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost:

- v rámci globálních grantů OP VK byla v roce 2011 vyhlášena výzva s celkovou alokovanou částkou ve výši **260 mil. Kč** cílená **výhradně na podporu přírodovědného a technického vzdělávání** a rozvoj řemesel
- 2013 - aktuálně probíhá na výzvu MŠMT příprava **krajského projektu** zaměřeného na investiční a metodickou podporu **přírodovědného a technického vzdělávání**, do kterého bude zapojeno 16 středních škol, maximální výše finanční podpory na 1 projekt je **260 mil. Kč**

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Témata k diskusi:

- Požadavky zaměstnavatelů – je definována budoucí potřeba pracovních pozic? Produkují školy dostatečný počet technicky vzdělaných absolventů? Co chybí absolventům technických oborů?
- Zavedení duálního systému odborného vzdělávání?
- Motivace žáků – jak zvýšit motivaci především žáků základních škol k technickému vzdělávání? (např. úvahy o zavedení polytechnického vzdělávání v základních školách)
- Systémová podpora státu – do kterých oblastí má být prioritně směřována (všeobecné nebo odborné vzdělávání)?, je zajištěna směrem k zaměstnavatelům? (např. daňové úlevy podnikatelům připravujícím žáky v odborném vzdělávání)
- Demografický vývoj – realizace nutných optimalizačních opatření v návaznosti na populační pokles (např. snižování počtu tříd v gymnáziích, ekonomických oborech)?

Technické vzdělávání a jeho úloha při rozvoji MS kraje

Děkuji za pozornost.

Miroslav Novák
hejtman Moravskoslezského kraje

